

Prezentacja Programu Rozwoju Retencji

Przemysław Żukowski

Zastępca Dyrektora Departamentu Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej

Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej

22.03.2019 r.

Aktualny stan retencji wodnej w Polsce

- Polska, ze względu na położenie geograficzne i wynikające z niego niekorzystne warunki hydrologiczne ma niewielkie zasoby wodne – przedostatnie miejsce w Europie pod względem zasobów wodnych;
- W Polsce na jednego mieszkańca przypada ok. 1600 m³/rok (ilość wody odpływającej z danego kraju na jednego mieszkańca na rok), w trakcie suszy wskaźnik ten spada poniżej 1000 m³/rok/osobę. Średnia wartość ww. wskaźnika w Europie jest prawie 3 razy większa i wynosi około 4500 m³/rok/osobę. Biorąc powyższe pod uwagę, nasz kraj należy do grupy państw zagrożonych deficytem wody;
- Nierównomierne rozmieszczenie zasobów wodnych – większa ilość zasobów na terenach wyżynnych i górskich oraz obszary deficytowe w wodę: północna i środkowa część kraju;
- W wyniku antropopresji i zmian klimatu nasilony problem deficytu wody i związanego z nim zjawiska suszy w ostatnich latach oraz występowanie katastrofalnych powodzi;
- Całkowita ilość zmagazynowanej wody w istniejących zbiornikach retencyjnych w Polsce wynosi około 4 mld m³, co stanowi tylko nieco ponad 6,5 % objętości średniorocznego odpływu rzecznej. Warunki fizyczne i geograficzne Polski stwarzają możliwości retencjonowania 15% średniego rocznego odpływu.

Foto: DHV Hydroprojekt Sp. z o.o.

Potrzeba retencjonowania wód

Program Rozwoju Retencji – dotychczasowe działania

Dotychczasowe projekty i działania w zakresie retencji:

- *Wojewódzkie programy małej retencji* (zarządy województw, wojewódzkie zarządy melioracji wodnych, 2004-2016);
- *Zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych* (Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, 2007-2015);
- *Przeciwdziałania skutkom odpływu wód opadowych na terenach górskich. Zwiększenie retencji i utrzymanie potoków oraz związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie* (Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, 2007-2015);
- *Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych* (Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, 2014-2020);
- *Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich* (Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, 2014-2020);
- *Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców* (Ministerstwo Środowiska, 2017-2019);
- *Dokumenty planistyczne przygotowywane przez Prezesa KZGW oraz dyrektorów RZGW (obecnie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie): plany przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych, plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, plany zarządzania ryzykiem powodziowym.*

Foto: Olga Betańska

Program Rozwoju Retencji (PRR) - geneza

- Dotychczas nie opracowano dokumentów na poziomie krajowym kompleksowo omawiających możliwości i niezbędne kierunki działań w zakresie rozwoju retencji wodnej. Podejmowane inicjatywy i działania w zakresie retencji wodnej w większości obejmowały tylko jeden sektor lub tylko jeden rodzaj retencji wodnej. Brak spójnego dokumentu, który zapewniałby strategiczne i systemowe podejście, spowodował, że działania podejmowane przez różne podmioty nie były synergiczne.

Inicjatywa wynikająca z potrzeby opracowania jednolitego dokumentu strategicznego w zakresie problematyki retencjonowania wód w Polsce

Zespół doradczy
ds. opracowania PRR

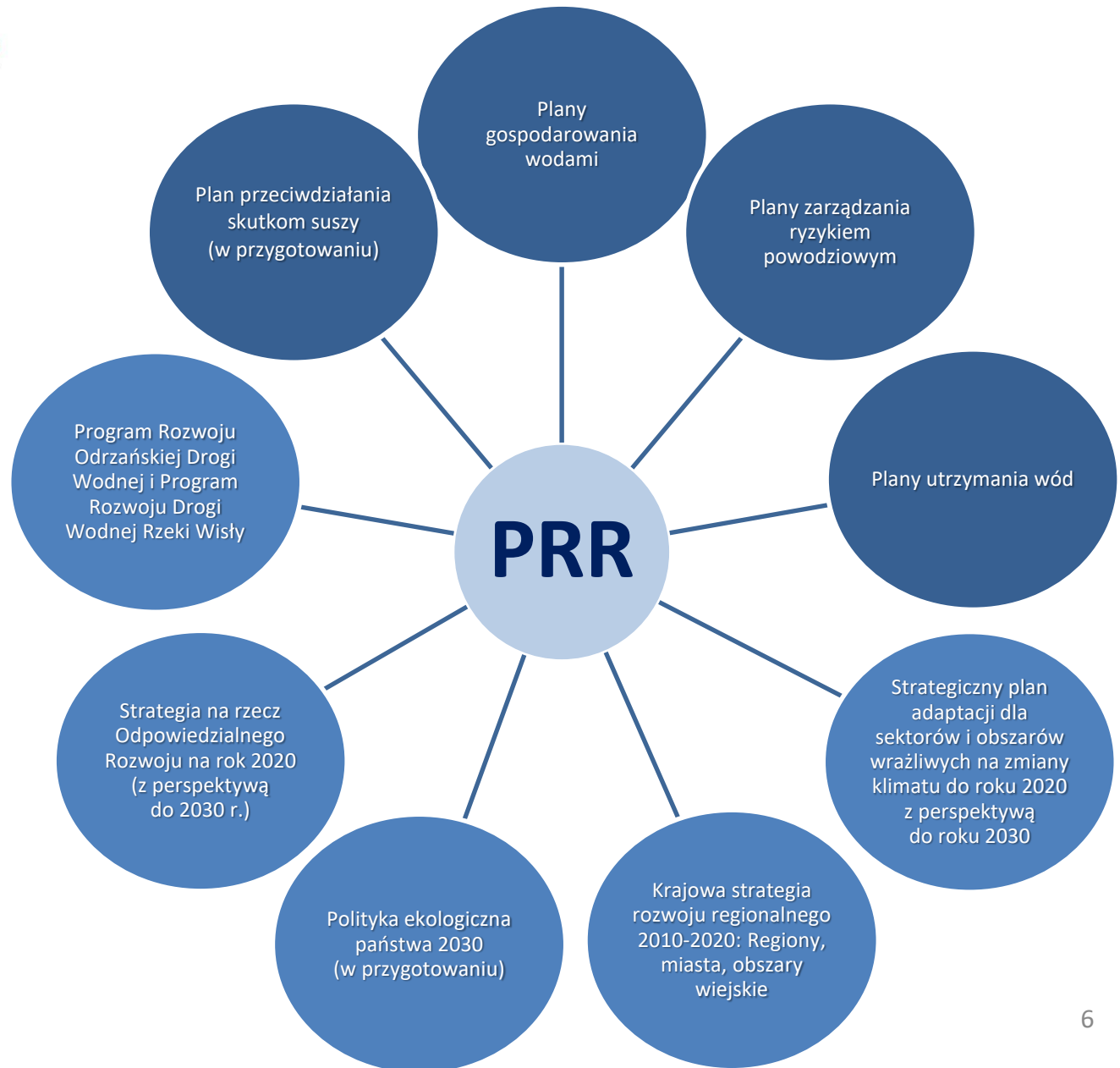
Program Rozwoju Retencji (PRR) – cel główny i priorytety

- **Cel główny: zwiększenie retencji wodnej w Polsce;**
- **Priorytety:**
 - Realizacja działań z zakresu budowy zintegrowanego systemu naturalnej i sztucznej retencji wodnej;
 - Stworzenie warunków do racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi;
 - Wzmocnienie świadomości społecznej w zakresie potrzeby retencjonowania wody.

- **Pozytywny wpływ na gospodarkę wodną, zwłaszcza w zakresie ograniczania ryzyka powodziowego i łagodzenia skutków suszy;**
- **Zwiększenie odporności gospodarki, środowiska i społeczeństwa na zmiany klimatyczne.**

Komplementarność PRR z dokumentami planistycznymi i strategiami opracowywanymi na poziomie krajowym

Harmonogram przygotowania PRR

IV kwartał 2018 r.
Opracowanie założeń do PRR

I – II kwartał 2019 r.
Procedowanie projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia założeń do PRR

III kwartał 2019 r. – II kwartał 2020 r.
Przygotowanie projektu PRR

III kwartał 2020 r.
Proces konsultacji społecznych projektu PRR

II – IV kwartał 2020 r.
Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko PRR

IV kwartał 2020 r. – I kwartał 2021 r.
Opracowanie ostatecznej wersji PRR

Dziękuję za uwagę

Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej

www.mgm.gov.pl